

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	59716 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

13.05.2026 р.

Справа № 0705/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуєчий,

Антонюк Олена Ростиславівна,

Шевченко Інна Юріївна,

Рак Михайло Ігорович,

Лаврененко Валентина Віталіївна,

Коваленко Юлія Михайлівна,

Залуцька Христина Ярославівна,

Вагонова Олександра Григорівна,

Бридун Євгеній Володимирович,

Бачо Роберт Йосипович,

Антюшко Дмитро Петрович,

Кузьмак Олена Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Дячук Степан Федорович – представник ЗВО,

Крупка Андрій Ярославович – гарант ОП,

Грубляк Оксана Михайлівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	59716
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 1

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. В ОП не зазначений конкретний перелік посад за спеціальністю, що можуть займати випускники даної ОП, а констатовано, що випускник здатний виконувати професійні види робіт та займати посади за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондового ринку» відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010 (зі змінами), хоча зазначення можливості працевлаштування за здобутою освітою є прямою нормою ЗУ «Про вищу освіту» (ст.9). Таке представлення інформації в ОП не дає можливості оцінити здобувачу, на які саме посади зможе претендувати при подальшому працевлаштуванні за дипломом. У Розділі 3 «Форма атестації здобувачі ВО» зазначено атестацію здобувачів за кваліфікацією, яка не містить складову фондового ринку.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП не присвоюється професійна кваліфікація.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП корелює з місією ЗВО.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Ознайомлення зі змістом ВСО, звіту ЕК, інформаційним наповненням сайту ЗВО, ГЕР констатує недостатнє залучення широкого загалу стейкхолдерів за заявленою спеціальністю (констатується залучення представника банківської сфери (в особі директора департаменту інвестицій та трансформацій банку АТ «Райффайзен Банк») та державної влади (в особі директора департаменту фінансів Тернопільської ОВА) – представників страхової сфери, бізнесу, фондового ринку, представників ОТГ. Необхідність долучення представників органів місцевого самоврядування (ОТГ) є в край необхідним через заявлений фокус ОП «формування здатності здобувачів...з урахуванням впливу

інститутів державної влади та місцевого самоврядування». ГЕР відмічає відсутність вихідних даних (вихідного номера, дати та фірмового бланку установи) на рецензіях за ОП, що є необхідним атрибутом для документів такого рівня.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, однак відмічає, що програмні результати даної ОП жодним чином не містять у своїй назві згадку про складову фондового ринку відповідно до заявленої спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Водночас атестація є формою контролю і не формує ЗК, СК чи ПР, тому виділення 1,5 кредиту на її проведення не є доречною.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, водночас відмічає, що назва ОК «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» не відповідає її наповненню, адже ОК містить теми з Основ бухгалтерського обліку та Фінансового обліку, одна тема стосується фінансової звітності. Назва ОК «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» має відношення до програм магістерського рівня і містить інше наповнення, що відповідає меті підготовки фахівців управлінського рівня. Аналіз силабусів та структурно-логічної схеми(СЛС) ОП дає можливість ГЕР констатувати, що в силабусах ОК існує неузгодженість пререквізитів, зазначених у силабусах зі СЛС ОП: В частині ОК пререквізитами є такі що викладаються в тому самому семестрі (ОК25 «Маркетинг», ОК 21 «Гроші і кредит»,); для деяких ОК пререквізитами є такі ОК, що взагалі не вивчається (ОК30 «Регіональна економіка», ОК 25 «Маркетинг», ОК 28 «Поведінкова економіка»); для частини ОК в СЛС пререквізитами позначено одні ОК, а в силабусі містяться інші (ОК 22 «Економіка підприємства», ОК21 «Гроші і кредит», ОК32 «Фінанси», ОК2 «Економетрика» та ін.). Водночас дисципліна «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» базується на питаннях управління в господарських структурах, тому пререквізитами даної дисципліни мають бути ОК, що розкривають функціонування підприємств у ринкових умовах. Проаналізувавши зміст ВСО (в т.ч. МТЗ), силабуси ОК, відповіді ЗВО на запит ЕГ, відповіді ЗВО на проект висновку ГЕР, ГЕР звертає увагу ЗВО на тому, щоб додатково перелічені програмні продукти та рішення (АРТ-звіт PRO, «ГРК-ВЕД» АСКОД, LOGIKA та ін.) повинні міститися у силабусах ОК і використовуватися в освітньому процесі. ГЕР відмічає, що ОП не повною мірою забезпечує формування СК та досягнення ПР, які стосуються функціонування та регулювання фінансового ринку (СК3, СК5, ПР04, ПР05), особливо в частині діяльності ломбардів, кредитних спілок, недержавних пенсійних фондів, компаній з управління активами, інститутів спільного інвестування тощо. Водночас, з урахуванням відповіді ЗВО на проект експертного висновку, а також пояснень гаранта під час засідання ГЕР, зазначене питання не розглядається як суттєвий недолік, оскільки відповідні теми розглядаються під час вивчення окремих ОК з фінансів, фондового ринку тощо. Разом із тим ГЕР рекомендує посилити змістове наповнення ОК щодо функціонування та регулювання різних сегментів фінансового ринку, зокрема небанківських фінансових установ, з метою більш повного забезпечення відповідних СК та ПР.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, водночас відмічає необхідність посилення змісту наявних ОК чи введення додаткової ОК для забезпечення поглибленого вивчення фінансової діяльності на рівні суб'єктів господарювання питаннями, які формуватимуть систему базових знань з теорії і практики організації фінансів господарюючих суб'єктів у сфері розрахунків, формування грошових потоків, оптимізації джерел фінансового забезпечення оборотних та необоротних активів, фінансового та реального інвестування, проведення дивідендної політики, фінансового планування та бюджетування.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. На стор. 16 наведена розгорнута інформація щодо умов включення БЗВП до складу вибіркової складової, але в тексті першого абзацу необхідно додати слово «БЗВП».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На ОП присутні 4 види практики загальним обсягом 16,5 кредити (з яких одна, ОК38 «Вступ до фаху» є навчальною, обсягом 3 кредити). На основі аналізу методичних рекомендацій щодо проходження ОК39 «Організаційно-економічна практика» (4 семестр навчання) ГЕР констатувала, що програма практики містить окремі види робіт, повноцінне виконання яких може бути ускладненим для здобувачів через недостатність теоретичних знань, сформованих у процесі опанування ОК, що передують цій практиці: 1. При проходженні практики на підприємствах здобувачі повинні: а) оцінити джерела формування фінансових ресурсів (власні та залучені); структуру власного капіталу та залучення кредитних ресурсів; напрями та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства (с. 7-8); б) систему внутрішнього фінансового контролю на підприємстві; порядок проведення внутрішніх перевірок; заходи щодо запобігання фінансовим порушенням (с. 8) – попередньо опановані ОК не акцентують увагу на теоретичній підготовці з приводу фінансового контролю на підприємствах та формування їх ресурсної бази функціонування. 2. При проходженні практики у банківських установах здобувачі повинні ознайомитися з: а) основними банківськими продуктами та послугами, структурою кредитного і депозитного портфелів тощо (с. 9); б) порядком здійснення та обліку депозитних і кредитних операцій; процентною політикою банку та оцінкою кредитоспроможності позичальників; провести аналіз структури та динаміки депозитного і кредитного портфелів(с.9) - для виконання таких завдань здобувач повинен опанувати ОК, що розкриває основи функціонування банківської установи (наприклад банківські операції тощо), однак такого роду дисципліна (ОК17 «Банківська система») вивчатиметься у 6 семестрі. 3. При проходженні практики у страхових компаніях здобувачі повинні вивчити: а) види страхових резервів, їх розрахунок, напрями інвестування, склад фінансових ресурсів страхової компанії, показники фінансової стійкості тощо - всі ці питання опановуються здобувачами при вивченні ОК31 «Страховання», що вивчатиметься в наступному 5 семестрі. Водночас, з урахуванням пояснень, наданих представниками ЗВО та головою ЕГ під час засідання ГЕР, а також письмових пояснень ЗВО, ГЕР вважає за можливе не розглядати зазначене як суттєвий недолік. Така позиція зумовлена тим, що лише частина завдань практики не повною мірою підкріплена попередньо сформованою теоретичною підготовкою; під час фактичного проходження практики здобувачів орієнтують на виконання завдань у межах уже набутих ними компетентностей, що було підтверджено головою ЕГ за результатами зустрічей; крім того, виявлені неузгодженості стосуються лише однієї практики, тоді як ОПП передбачає чотири види практичної підготовки. З огляду на це ГЕР рекомендує уточнити окремі завдання в програмі ОК39 «Організаційно-економічна практика» з метою їх більш чіткого узгодження з послідовністю формування компетентностей і програмних результатів навчання здобувачів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

На ОП не здійснюється підготовка за дуальною освітою.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, водночас відмічає, що в деяких ОК НПП використовує застарілу термінологію, що не відповідає сучасній практиці. Так: у ОК17 «Банківська система» та ОК21 «Гроші і кредит», Програмі організаційно-економічної практики (ОК39), Програмі виробничої практики (ОК 37), Програмі професійно-орієнтованої практики (ОК40), Програмі Атестації використовується застаріла термінологія «комерційні банки», що не відповідає актуальному змісту ЗУ «Про банки та банківську діяльність»; в силабусі та РП ОК 31 «Страховання» зазначено використання ЗУ «Про страхування» 1996 року, що втратив чинність.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ГЕР погоджується з висновком ЕГ і зазначає, що силабуси та РП ОК за ОП не містять розгорнутого опису критеріїв оцінювання за різними видами робіт в процесі опанування ОК із зазначенням того, які види робіт як саме оцінюються. Курсова робота з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання» не виокремлена в ОПП як самостійний освітній компонент, оскільки для неї не зазначено окремої кількості кредитів. У зв'язку з цим доцільно або виділити курсову роботу як окремий компонент обсягом 1 кредит ЄКТС (30 годин) в ОПП, як це передбачено внутрішніми документами ЗВО, що сприятиме підвищенню прозорості оцінювання, або ж подати в силабусі чіткий розподіл годин самостійної роботи в межах дисципліни із виокремленням часу, відведеного на виконання курсової роботи, для покращення поінформованості здобувачів щодо структури самостійної роботи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену зі спеціальністю. Програма атестаційного екзамену опосередковано включає питання з фондового ринку як складової спеціальності 072. В тексті Методичних рекомендацій з підготовки до атестаційного іспиту зустрічається попередня назва спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». У зв'язку із зазначенням у вимогах до атестаційного екзамену на ОП щодо перевірки ним досягнення результатів навчання, визначених Стандартом Вищої освіти за даною спеціальністю та освітньо-професійною програмою, то ГЕР рекомендує розширити зміст атестаційного екзамену темами (питаннями), що перевірятимуть досягнення ПРН, додатково заявлених ЗВО.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ГЕР погоджується з висновком ЕГ. Разом з тим звертає увагу на необхідність підвищення увагу до контролю відповідності НПП вимогам ліцензійних умов. Зокрема, частина ОК забезпечуються НПП, освітня/професійна кваліфікація яких не повною мірою відповідає профілю ОК (п.37 Ліцензійних умов): 1. Гроші і кредит. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Облік і аудит», науковий ступінь к.е.н. 08.00.04 - Економіка та управління підприємствами

(за видами економічної діяльності). 2. Економіка підприємства. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Менеджмент організацій», науковий ступінь к.т.н. 05.05.11 - Машина і засоби механізації сільськогосподарського виробництва. 3. Міжнародні фінанси. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Маркетинг», науковий ступінь к.е.н і д.е.н. за спеціальністю 08.00.04. 4. Інформаційні технології та основи програмування. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти», науковий ступінь к.т.н. за спеціальністю 01.02.04 - Механіка деформівного твердого тіла. 5. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Металорізальні верстати та системи», к.т.н. за спеціальністю 01.02.04 - «Механіка деформівного твердого тіла». 6. Філософія. НПП - базовий диплом за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти; географія та історія»; доктор філософії спеціальність 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» ГЕР відмічає, що НПП, який забезпечує ОК «Фізичне виховання» не має жодної публікації у наукових фахових виданнях України чи виданнях, які індексуються у базах Scopus/WoS. Стосовно ОК «Міжнародні фінанси», «Інформаційні технології та основи програмування», «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Філософія» констатується невідповідність деяких публікацій профілю ОК. Щодо ОК «Психологія та соціологія» встановлено відсутність статей за напрямком соціології. Водночас ГЕР не розглядає зазначене як суттєвий недолік, беручи до уваги загальне співвідношення НПП, які повністю відповідають вимогам Ліцензійних умов, і НПП, щодо яких встановлено часткову невідповідність окремим критеріям. Крім того, основні проблемні аспекти стосуються переважно ОК «Інформаційні технології та основи програмування», «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці» та «Філософія», які, хоча й є важливими для загальної підготовки здобувачів, не мають визначального значення для формування спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання за спеціальністю. З огляду на це ГЕР рекомендує ЗВО посилити процедури моніторингу відповідності НПП профілю ОК та вимогам Ліцензійних умов, а також забезпечити більш чітке узгодження публікаційної активності, професійного досвіду й академічної кваліфікації НПП зі змістом освітніх компонентів, які вони викладають.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, однак зазначає, що вимога наявності стажу безперервної науково-педагогічної роботи в університеті не менше 20 років у випадку заміщення вакантної посади професора кафедри (п.3.3. Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, <https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=323>) може розглядатися як дискримінаційне положення.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси є достатнім для досягнення мети та визначених ОП ПРН. Водночас, проаналізувавши ВСО, Звіт ЕГ та надані відповіді ЗВО на запит ЕГ ГЕР констатує необхідність посилення практики використання сучасного фахового програмного забезпечення відповідно до профілю спеціальності 072.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального

здоров'я

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновком ЕГ, однак відмічає необхідність посилення системного моніторингу відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації НПП, відповідальних за забезпечення ОК на ОП, вимогам п. 37 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, зокрема на етапі планування кадрового забезпечення перед початком навчального року.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ЗВО присутні проєкти ОП за попередні роки, однак не розміщений проєкт ОП на 2026/2027 н.р.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

В ОП зазначити конкретний перелік посад за спеціальністю, що можуть займати випускники. Ввести до ОП ОК, що дозволить здобувачам поглиблено вивчити фінансову діяльність суб'єктів господарювання (підприємницьких структур). У Розділі 3 «Форма атестації здобувачі ВО» вірно зазначити кваліфікацію згідно спеціальності 072. Долучити представників органів місцевого самоврядування (ОТГ) до розробки та вдосконалення ОП через заявлений фокус ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Переіменувати ОК «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» таким чином, щоб уникнути у її назві управлінської складової і щоб назва ОК відображала реальне наповнення ОК. Забезпечити використання спеціалізованого програмного забезпечення за профілем спеціальності 072 відповідно до Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП для досягнення ПРО8 «Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти». Забезпечити формування СК та досягнення ПР, які стосуються функціонування та регулювання фінансового ринку (СК3, СК5, ПРО4, ПРО5), приділивши увагу змістовному наповненню ОК в частині функціонування ломбардів, кредитних спілок, недержавних пенсійних фондів, компаній з управління активами, інститутів спільного інвестування тощо. Удосконалити зміст ОК39 «Організаційно-економічна практика» шляхом уточнення окремих завдань практики та їх узгодження з послідовністю формування теоретичних знань, компетентностей і програмних результатів навчання здобувачів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Активізувати роботу із залученням здобувачів до програм внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Оновити зміст силабусів, РП та іншого методичного забезпечення ОК, з урахуванням використання сучасної економічної термінології та актуального законодавства України (особливо в ОК17 «Банківська система», ОК21 «Гроші і кредит», Програмі організаційно-економічної практики (ОК39), Програмі виробничої практики (ОК 37), Програмі професійно-орієнтованої практики (ОК40), Програмі Атестації, ОК 31 «Страховання»).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У силабусах та РП ОК за ОП розмістити чіткі критерії оцінювання за різними видами робіт, що виконуються здобувачами в процесі опанування ОК. Курсову роботу або вивести поза межами ОК як окрему ОК, або врахувати виконання курсової роботи у загальній сукупності балів, що виділяються за різними видами робіт за ОК35 «Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання». Запровадити перевірку курсових робіт на збіг текстових запозичень (плагіат). Удосконалити зміст програми атестаційного екзамену задля можливості перевірки досягнення здобувачами ПРН за даною ОП спеціальності 072 «фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (в т.ч. тих, що додатково заявлені ЗВО).

Критерій 6. Людські ресурси

Забезпечити викладання ОК («Гроші і кредит», «Податкова система», «Економіка підприємства», «Міжнародні фінанси», «Інформаційні технології та основи програмування», «Філософія», «Фінансове право») ОП НПП освітня/професійна кваліфікація яких відповідатиме профілю ОК. НПП, який забезпечує ОК «Фізичне виховання», забезпечити наявність 5 публікації у наукових фахових виданнях України чи виданнях, які індексуються у базах Скопус/ВОС. Стосовно ОК «Міжнародні фінанси», «Інформаційні технології та основи програмування», «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Філософія», «Історія та культура України» посилити публікаційну активність НПП відповідно до профілю даних ОК; для НПП, що забезпечує ОК «Психологія та соціологія» посилити публікаційну активність за напрямком соціології. Відкоригувати зміст п.3.3 Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя в частині недопущення присутності дискримінаційного положення щодо вимоги наявності стажу безперервної науково-педагогічної роботи в університеті не менше 20 років у випадку заміщення вакантної посади професора кафедри.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Активізувати використання сучасного програмного забезпечення відповідно до спеціальності 072.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Вдосконалити наявну систему внутрішнього забезпечення якості освіти в частині моніторингу відповідності кадрів Ліцензійним умовам.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На сайті ЗВО розмістити проект ОП на 2026/2027 н.р.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР 07.1 ID 59716.xlsx	R7OftCSFKc9eRoS/tNU+u9jm5yeENnDf/g/7gATAG XQ=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА